

A folyóiratunk 2024. 2. számában útjára indított új sorozat – Vizuális Szemle – a képi források kérdéskörét járja körül. A téma sokféle szempontú – gyűjtés, feldolgozás, publikálás, állományvédelem stb. – tárgyalására ösztönözzük a kollégákat, közzétéve egyúttal a különböző típusú levéltárak sikeres projektjeit, jó gyakorlatát is. De ami ennél fontosabb: ösztönöznünk szeretnénk az intézményeket e forrástípus gyűjtésére, mentésére! Jelen lapszámunkban két tanulmány olvasható a sorozat részeként.

Molnár László

Egyetemi fényképgyűjtemények rendezésének tapasztalatai (SOTE, TF)

Az elmúlt három évtizedben két egyetemi levéltárban is dolgoztam, illetve dolgozom párhuzamosan, és mindkettő jelentős fényképgyűjteményt őriz. A Semmelweis Egyetem Központi Levéltára (a továbbiakban SOTE-levéltár) 17 904 darab, az iratanyagát tekintve lényegesen kisebb Testnevelési és Sporttudományi Egyetem Könyvtár és Levéltára (a továbbiakban TF-levéltár) pedig 14 139 darab papíralapú fényképet, valamint 1580 negatívtekerceset őriz, amelyeken 37 585 képkocka látható, jelenleg mindez már digitálisan. Az alapvetően kis méretű egyetemi levéltárak tekintetében mindkettő jelentős fotóvagyonnak számít. A következőkben az eddig elvégzett rendezésről, illetve a továbblépés irányáról számolok be.

A képállományról

A teljes képállomány mindkét gyűjteményben több fond között oszlik meg, hiszen az egyetemek különböző szervezeti egységeitől begyűjtött és Képgyűjtemény elnevezésű fondba sorolt fényképek mellett az egyes személyi hagyatékokban is található kisebb-nagyobb képgyűjtemények. Ezek kiszakítása eredeti helyükről értelmetlen volna, ráadásul egyes esetekben a hagyatéktevő, nyilván a miénktől, de egymástól is eltérő módon, már rendezte saját gyűjteményét, ezekhez legfeljebb elektronikus segédleteket tudunk készíteni. Mindenesetre semmiképpen sem bontjuk meg az eredeti rendjüket.

A SOTE-levéltár gyűjteményében ilyenek Győry Tibor és Magyar-Kossa Gyula orvostörténészek fényképgyűjteményei, amelyet mindketten maguk rendeztek, és ez az eredeti állapot a fennmaradt katalóguscédulák, illetve jelzetek alapján rekonstruálható, ahogy az évtizedek alatt elszenvedett hiányok is. Ezekon kívül más hagyatékokban is (például Bogina Elemér, Szenthe István, Knoll József stb.) található kisebb-nagyobb képmelléklet. Bizonyos esetekben a személyi hagyatékokon kívül a begyűjtött tanszéki iratanyagok (például az Orvosi Mikrobiológiai Intézeté) is tartalmaznak oktatási céllal készült fotókat.

A TF-levéltár ugyancsak rendelkezik képanyagokkal néhány személyi fondban. Ilyen dr. Szukováthy Imrének, az intézmény második igazgatójának a személyi hagyatéka, Pluhár István sportriporternek, a TF egykori labdarúgás-oktatójának vagy Takács Ferencnek, a társadalomtörténet oktatójának a hagyatéka (752 darab). Mindezek közül kiemelkedik az egyetem könyvtárának korábbi igazgatója, Krasovec Ferenc atlétika-történeti képgyűjteménye, amely teljes egészében azonosított képekből áll, és összesen 1865 darabot számlál. A továbbiakban azonban csakis a hagyatékokon és tanszéki anyagokon kívül eső, az egyetem történetére általánosan vonatkozó, mindkét helyen képgyűjteménynek nevezett gyűjteményes fondok rendezéséről lesz szó.

A SOTE-levéltár fényképgyűjteményének rendezése

A levéltár működésének kezdetekor, 1993-ban egyetemtörténeti képgyűjtemény még nem volt a 165 ifm mennyiségű törzsanyagban, de mindjárt az indulás évétől kezdve kisebb-nagyobb csomagokban elkezdtek beáramlani a fotók. Provenienciájukat tekintve elsősorban a központi hivataloktól (rektori, dékáni) érkeztek, de több ezer fényképet adott át az egyetemi újság szerkesztősége is, ahonnan az utolsó, 3000 tételt meghaladó átvétel 2012-ben történt. Viszonylag kis számban magánszemélyek, általában egykori hallgatók is adtak be fényképeket, amelyek jól illeszkedtek az egyetemtörténeti sorozatba, mennyiségüket tekintve pedig nem volt indokolt külön személyi hagyatékként kezelni őket.

A beérkező képek rendezettségi szintjéről szólva találóbbr lenne a rendezetlenség fokozatairól beszélni. Az újság szerkesztőségétől kartondobozokban ömlesztve átvett anyagokra leginkább a „vasvillával rendezett” szófordulat illene. Hasonló volt a helyzet az egyes képek azonosíthatósága tekintetében is. Elvértve szerepelt csak bármilyen értelmezhető adat a fényképek hátoldalán. Látható volt, hogy egy-egy adott kép felhasználása után már semmilyen gondot sem fordítottak a későbbi visszakereshetőség biztosítására, legálább a lapszámok szerinti archiválásra sem, ami a későbbi azonosítást is lehetővé tette volna. A rendezés során néhány „próbafúrás” alkalmával kiderült, hogy a szerkesztőség a hozzá került képeknek csak viszonylag kis hányadát használta fel a lapszámokban, azok túlnyomó része a „selejt” dobozba kerülhetett, amelyet azonban szerencsére megőriztek, jöllehet a képekre vonatkozó adatok nélkül. „Próbafúrás” alatt azt értem, hogy a szerkesztőségi képek közül megpróbáltam néhányat visszakeresni a lapszámokban, amelyeket szintén megkaptunk, így az újság fennállásának hét évtizedéből ma már csaknem hiánytalan sorozattal rendelkezünk. Az egyetemi lap digitalizálása 2024. évi munkatervünkben szerepel. Képfelismerő program segítségével a későbbiekben talán azonosítható lesz az átvett képek egy része. Jobb állapotok jellemzik a hivataloktól bekerült fényképeket. Itt az egyes sorozatokat többnyire egyben tartották és az őrzési egységeken (boríték, fotópapírdoboz) feltüntették az alapadatokat, vagyis a készítés évét és az esemény megnevezését (pl. ÁOK [Általános Orvostudományi Kar] tanérvnyító, 1968).

A rendezés többszöri nekirugaszkodással történt és valójában még ma sem tekintethető befejezettnek. Ennek oka részben az, hogy a képek átvétele is több lépcsőben, előre nem tervezett módon ment végbe, részben pedig a munkaerő-ellátottság és a leterheltség

közötti aránytalanság. Lényegében a levéltár az első 12 évben „egyszemélyes zenekar-ként” működött és próbált ellátni minden levéltári feladatot. 2003-tól fokozatosan javult a helyzet újabb munkatársak alkalmazásával, de a csekély létszámú személyzet ma is jellemző az egyetemi levéltárakra. Az első rendezési munkára 1995-ben került sor, amikor már több ezer darabra rúgott a gyűjtemény. A szempontokat a képekről rendelkezésre álló adatok, pontosabban azok hiánya szabta meg. Olyan könnyen áttekinthető rendet kellett kialakítani, amelyben a kutató a lehető legegyszerűbben és lehetőség szerint a legbiztosabban talál rá az őt érdeklő fényképekre. A rendszernek ugyanakkor rugalmasnak is kellett lennie, hogy nagyobb módosítások nélkül tudja követni a későbbi gyarapodásokat és az esetleg ezekkel járó témakörbővüléseket. Mivel az anyagnak csak kisebb része volt keltezett, ezért esett a választás a téma szerinti csoportosításra az időrendi helyett. A fényképeken látható viseletek, ismertebb személyek, épületek, berendezési tárgyak stb. alapján ugyan van lehetőség legalább hozzávetőleges keltezésre, de az ezzel járó bizonytalanságot és főleg többletmunkát akkor nem vállaltam. A képek témái alapján meghatározható fő csoportok a következők: I. Diákélet, II. Klinikák, intézetek, létesítmények, III. Munkahelyek, IV. Portrék, V. Rendezvények, VI. Tárgyak (eszközök, emlékművek, relikviák). A II. és III. témakör között egyedül az azonosíthatóság tett különbséget. Előbbibe soroltam azokat a fotókat, amelyekről egyértelműen lehetett tudni vagy látni, melyik szervezeti egységhez köthetők, a „munkahelyek” címűbe pedig azokat, ahol ez nem volt egyértelmű. A fő csoportokon belül további bontásra volt lehetőség, ahol az egyes altémák már arab számmal jelöltek és a megnevezés betűrendjében követik egymást.

Az I. Diákélet elnevezésű főcsoporton belül például a következőképpen: 1. beiratkozás; 2. előadások, tanulókör; 3. építőtábor, gólyatábor; 4. fordított napok; 5. gyakorlat; 6. kollégium; 7. menza; 8. OSC, sport; 9. szórakozás, társas élet; 10. tanulmányi versenyek, vetélkedők; 11. veradás; 12. vizsgák; 13. vegyes; 14. egyetemi fotóklub; 15. KISZ. Az utolsó két csoport láthatóan kilóg a betűrendből, aminek az a magyarázata, hogy később beérkezett képekről van szó. Mivel a jelenlegi rendezettségi szintet átmenetinek tekintem (nevezzük középszintűnek), nem láttam értelmét az egész sorozat azonnali átszámolásának, célszerűbbnek látszott ezt a darabszintű, már véglegesnek szánt rendezés idejére hagyni.

Még a következő főcsoport (II. Klinikák, intézetek, létesítmények) esetében is érvényes ez, ahol már 12 „később érkezett” csoportot soroltam az addig is 47 tételből álló sorozat végére. Ez a jelentős későbbi bővülés részben a 2000-ben végbement egyetemi integrációnak (Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem csatlakozása),¹ részben a rendezés után elkészült épület (Tűzoltó utcai elméleti központ) beérkezett képeinek köszönhető. A rendezéskor az egyes klinikák, intézetek akkor érvényes nevét vettem alapul, amit a későbbiekben sem tartok szükségesnek aktualizálni, mivel az esetleg a sorozat újabb és újabb átrendezését is maga után vonná. Az egyetemi szervezeti egységek

¹ A harmadik integrálódó intézmény, a Magyar Testnevelési Egyetem már akkor rendelkezett saját levéltárral, így az onnan származó képek nem kerültek a SOTE-levéltárba.

az utóbbi években különösen gyakori átszervezéseken mennek keresztül, amit a szervnyilvántartásban is nehezen tudunk követni. Meggyőződésem, hogy ezeket a szervezeti vagy névváltozásokat indokolatlan a gyűjteményen belül is érvényesíteni, különösen, ha az itt található képek még a korábbi elnevezés idejéből származnak. Jó példa erre a Kísérleti Kutató Laboratórium, II. sz. Élettani Intézet (az egyetemen közkeletűen máig Kikula néven emlegetett) és a Kóréleti Intézet esete. Ma már egyik név sem található az egyetemi tanévkönyvben, mert 2019-ben Transzlációs Medicina Intézet néven összevonták őket. Értelemszerűen, ha 2019 utáni képek kerülnének róluk a levéltárba, azokat már az új néven fogjuk beilleszteni a rendszerbe. Ilyen és hasonló esetekben mindig szükség lesz az éppen alkalmazásban lévő levéltárosok egyetemtörténeti tájékozottságára, de legalábbis a szervnyilvántartólapok alapos áttekintésére.

A szervezeti egységekhez nem köthető, III. Munkahelyek nevű főcsoporton belül 1. egészségügyi (azon belül: 1. állatkísérletek; 2. betegellátás, kezelés; 3. fogászat; 4. labor-munka; 5. műtétek) és 2. egyéb munkahelyek (azon belül: 1. adminisztráció; 2. bölcsőde, óvoda; 3. fogtechnika; 4. kazánház; 5. kertészet; 6. konyha; 7. könyvkötészet, nyomda; 8. központi postázó; 9. mosoda; 10. üvegtechnika; 11. vegyes) csoportokat és alcsoportokat lehetett kialakítani.

A IV. Portrék című főcsoport volt a legegyszerűbb eset, itt csak az arcképeket és a csoportképeket kellett különválasztani. Utóbbiba azok a képek kerültek, amelyeken magát az eseményt (pl. tanévnyitó, állami vagy egyetemi ünnepi alkalom stb.) nem lehetett azonosítani. Az 5 dobozt kitevő arcképek értelemszerűen a nevek szerinti betűrendben követik egymást. Ehhez a sorozathoz egyszerű, hatszázat meghaladó nagyságú névmutatót is készítettünk táblázatos formában. Egy másik, mátrix jellegű segédletünk a képek keltezését hivatott elősegíteni. Sok képen (pl. csoportképek, rendezvények) láthatók egyetemi tisztségviselők különböző összetételben. Ha meg tudjuk határozni, hogy melyikük, mikor, mely tisztséget töltötte be, akkor jól leszűkíthető az adott fénykép készítése ideje. Ezért állítottunk össze a meglévő tanrendek, évkönyvek, időnként tanácsulési jegyzőkönyvek alapján egy archontológiai táblázatot 1951-től, az önálló egyetemmé válás évétől napjainkig, tanévenként tagolva. Ezen időszakban 56 különböző vezetői tisztség (a rektortól a legkülönbözőbb rektor- vagy dékánhelyettesekig) fordult elő az egyetemi vezetésben, köztük volt olyan (gazdasági rektorhelyettes), amelyet csak egyetlen személy töltött be, vagyis a tisztséget „ad personam” hozták létre. A fotókon felismert arcok alapján a táblázatban egyszerűen meg lehet állapítani, hogy az adott személyek melyik tanévben vagy tanévekben voltak együtt a vezetésben. E segédletünk más alkalmakkor is hatékony eszköznek bizonyult.

Az V. főcsoporton (Rendezvények) belül jól elkülöníthetők voltak a diplomaátadók (alapképzés és doktori). Ezek a képsorozatok a hivataloktól kerültek hozzánk, így feltűntették rajtuk az esemény megnevezését és keltezését, időnként a helyszínt is. Utóbbi azért lényeges, mert a Nagyvárad téri toronyépület 1978-as elkészülte előtt ezek a nagyrendezvények változó helyszíneken (Erkel Színház, Vasas Szakszervezet székháza stb.) zajlottak. Az 1967-ben, 25 év szünet után újjáélesztett díszdoktori avatások és az alapképzés utáni kitüntetéses doktoravatások jellegzetesen elkülönültek a többi oklevél-

átadástól, ezért ezeket a képeket külön gyűjtöttük. A főcsoport felosztása az alábbiak szerint alakult: 1. avatások (fogorvos, gyógyszerész, orvos, PhD); 2. állami, nemzeti ünnepek; 3. díszdoktori avatások; 4. jubileumi diplomák átadása; 5. kiállítások, szakmai bemutatók; 6. kitüntetéses avatások; 7. kulturális rendezvények; 8. megállapodások, szerződés-kötések, alapkövetel; 9. tanévnyitók, tanévzárók; 10. tudományos rendezvények, TDK; 11. vendégek fogadása; 12. vegyes.

Az utolsó főcsoport (VI.) a tárgyak képeit fogja egybe: 1. emlékművek, szobrok, festmények; 2. írott emlékek (iratok, könyvek, oklevelek); 3. orvosi eszközök, műszerek; 4. relikviák (méltóságjelvények, pecsétek, zászlók, egyéb muzeális tárgyak).

A következő rendezési szint az egész fond darabszintű feldolgozása lesz, amikor táblázatban, minden egyes képet egyéni azonosítóval ellátva tüntetjük fel az összes ismert adatot a fényképekről. Ez a legtöbb darabnál erősen hiányos lesz ugyan, de az azonosító alapján gyorsan visszakereshetőkké válnak a sorozatban. Ennek különösen a digitalizálásnál lesz jelentősége, ami a rendezés utolsó lépéseként valósul majd meg. Nagy felbontású, nyomdai minőséget adó, ám jelentős tárhelyet igénylő képek helyett elegendő jpg formátumú, mérettől függően 200-300 dpi felbontású nézőképeket készíteni, mivel a későbbi, bármely célú válogatáshoz ez is elegendő. A nagyobb felbontású, jó minőségű képeket elég alkalmanként elkészíteni a kiválasztott darabokról. A digitalizálás első lépéseként az I. Diákélet című főcsoportot a Canon cég évekkal ezelőtt már digitalizálta számunkra az egyetem Alumni Igazgatósága közreműködésével.

A TF-levéltár fényképgyűjteményének rendezése

A Magyar Testnevelési Egyetem levéltári anyagát az 1990-es években az ELTE Levéltár munkatársai rendezték, az ennek eredményeként megjelent repertóriumot Kiss József Mihály írta 1995-ben. Ebben a törzsanyagban még nem volt szó képgyűjteményről, de amikor az egyetemi integráció után egy évvel, 2001-ben sikerült szervezetenként is egyesíteni a SOTE és a TF levéltárakat, kiderült, hogy az ottani raktárakban jelentős mennyiségű negatívtekercs is lapul a polcokon. Alapszintű rendezésükre 2004-ben került sor, mivel csak heti egy napot tudtam a TF-levéltárban tölteni, amely munkaidőmegosztás azóta sem változott. A tekercsok kisebb, de nem jelentéktelen hányada könyvtári dokumentumok fotóit tartalmazta, feltehetően abból a korszakból, amikor a nyugati szakirodalomhoz csak igen nehezen lehetett hozzáférni és azokat ilyen módon próbálták sokszorosítani. Ezek levéltári szempontból érdektelenek, de leválasztásuk után is még 1580 olyan tekercs maradt, amelyeken egyetem- illetve sporttörténeti képek láthatók.

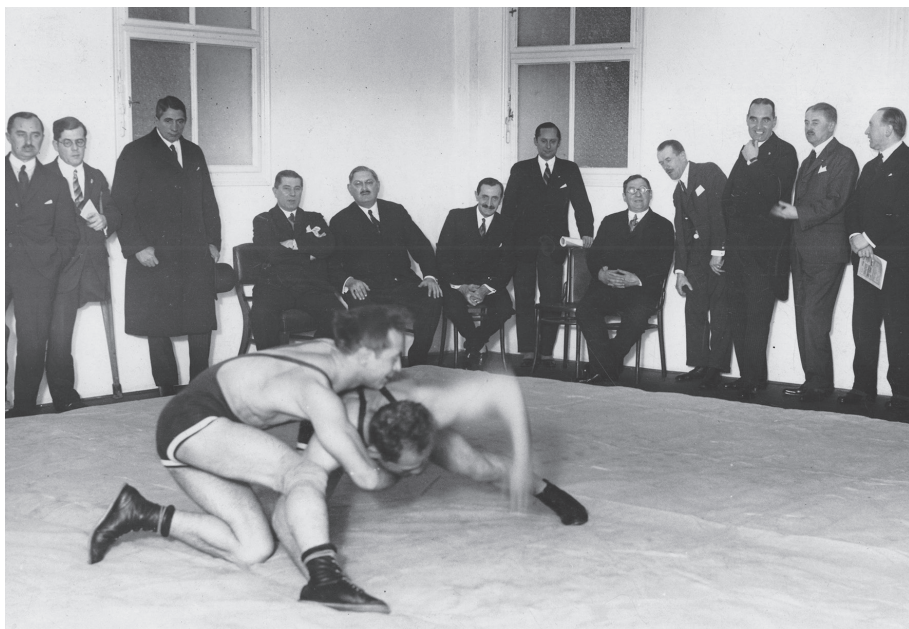
A 2001-es szervezeti egyesítés után megkezdődött a levéltári anyagok, köztük a fényképek folyamatos beáramlása. Részben a dékáni (korábban rektori) hivataltól, részben pedig a könyvtártól, azon belül is annak akkori igazgatójától, Krasovec Ferenctől, aki a 2000-ban megjelent 75 éves intézménytörténeti ünnepi kötet szerkesztésében is részt vett. A tőle átvett képek szinte teljes egészében azonosítottak voltak, ami sok esetben hatalmas segítséget jelentett a többi kép keltezésében is. 2005-ben alig 500 db, egy év múlva csaknem 1300, 2013-ban már 3400 fénykép tette ki a képgyűjteményt, ami 2020-ra

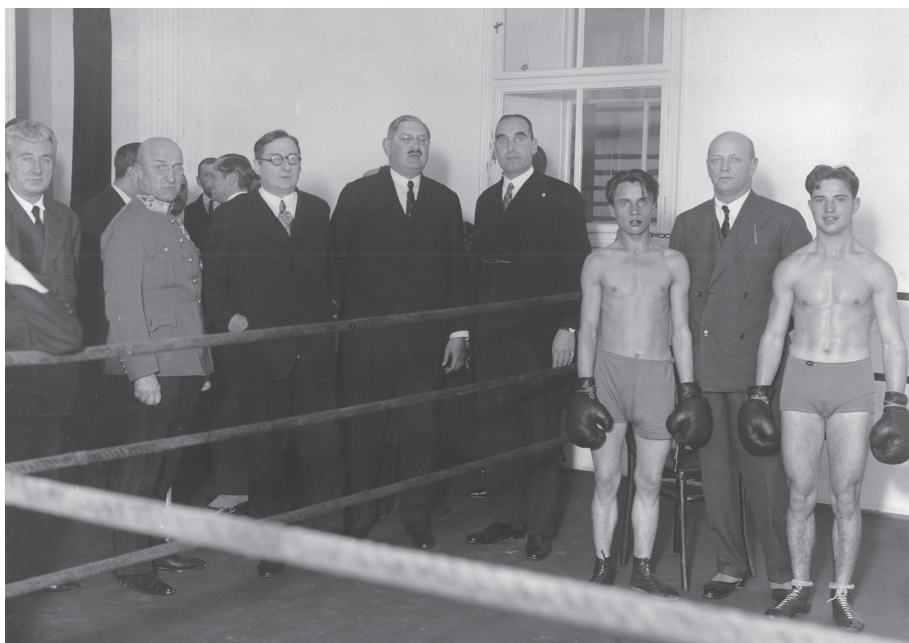
1. Az Üllői úti II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika eredeti, Tauffer Vilmos professzor elképzelései és Kauszer József műépítész tervei alapján készült „arca”, az 1960-as években elszenvetett átépítés előtt. Az 1930-ban felvett képen jól látható a bal oldali közlekedési rend. (SEKL 318. fond Magyary-Kossa Gyula képgyűjteménye IV/4/19. Egyetemek. Budapesti egyetem. II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika.)

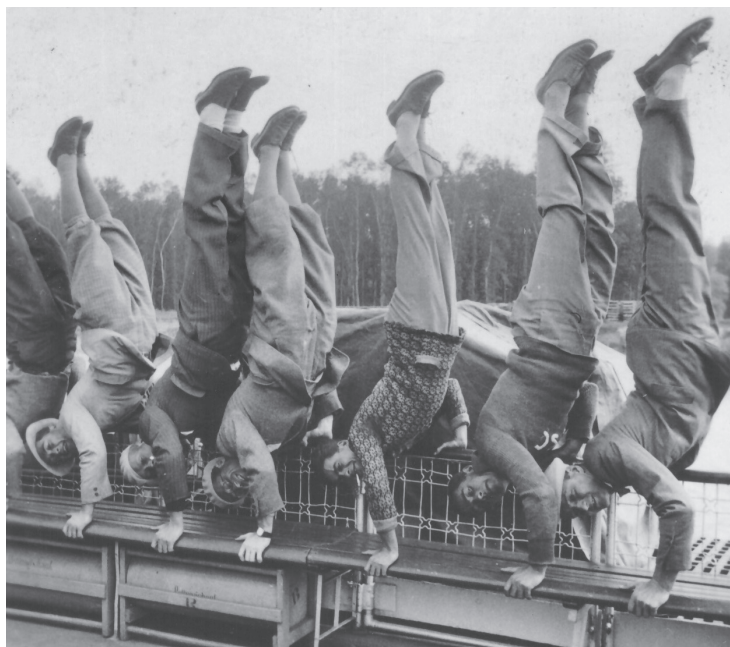

2. A Korányi Sándor vezette III. sz. Belgyógyászati Klinika orvosi kara ebéd közben 1922 júniusában. A képből kinéző, kopaszra nyírt fiatalember dr. Ratkóczy Nándor a radiológia későbbi professzora, a vele szemben ülő, poharát töltető bajuszos orvos pedig valószínűleg dr. Rusznyák István, az MTA későbbi elnöke. (SEKL 302/d Győry Tibor képgyűjteménye, a III. sz. Belklinika albuma. 1922. június.)

3.–4. Gróf Klebelsberg Kunó miniszter többször is ellátogatott az általa alapított TF-re. E két kevésbé ismert kép ezen alkalmak valamelyikén készült. Kíséretében látható még Karafiáth Jenő, az Országos Testnevelési Tanács elnöke. (TEL 70/a 413., 70/a 451.)

5. TF-es tornászok mutatványa egy kirándulóhajó fedélzetén az 1934-es bolgár túra alkalmával. (TEL 70/a 108.)

14 139 darabra növekedett. A hosszú évek alatt összegyűlt képanyag rendezése több hullámban zajlott. A képek időhatára jócskán megelőzte a TF 1925-ös megalapítását, így erős 100 év lenyomata került a kezem alá. Ilyen időszávot már érdemesnek látszott kronologikusan is rendezni, vállalva annak bizonytalanságait is, különösen annak fényében, hogy az átvett anyag kb. 40-50%-a keltezve volt, legalább az év tekintetében, de esetenként napra pontosan is. A TF alapítása, 1925 előtti képek kerültek közös blokkba, innen kezdve 1930-ig egy rövidebb időszak, 1931-től pedig évtizedes szakaszolással csoportosítottuk a fotókat. Egy-egy évtizedes blokkon belül a datált képek kronologikus sorrendben követik egymást. Köztük több sorozat is található, így Iti Bacci, az Olasz Olimpiai Bizottság elnökének 1931. évi látogatásáról vagy a TF küldöttségének 1934. októberi bulgáriai vendégszerepléséről készültek. A keltezés nélküli képeket persze csak bizonyos hibahatárt vállalva lehetett az egyes évtizedekhez rendelni. Támponcot csak a képek bizonyos ismérvei, mint az ismert szereplők kora, a viselet, a bútorzat, az épületek állapota, a járművek, a forgalmi rend,² a termék dekorációja stb. tudtak nyújtani. Az évtizedek csoportjain belül pedig a jellemzően ismétlődő témákból lehetett újabb alcsoportokat kialakítani: bemutatók, csapatok, csoportképek, diplomaátadók, díszdoktori avatások, foglalkozások, látogatók fogadása, létesítmények, tanévnyitók, tanévzárók, TF-napok, tudományos rendezvények, ünnepélyek stb.

² Magyarországon csak 1941-ben vezették be a jobb oldali közlekedési rendet.

Egy-egy kép vagy sorozat visszakeresése azonban még így is gondot okozott egyes esetekben. Az egyetem 2025-ben esedékes centenáriumára készülve elkerülhetetlenné vált az egész fond darabszintű rendezése. Minden egyes kép egyéni azonosítószámot kapott, ami adataikkal (készítés ideje, esemény, kép címe, felismerhető személyek, kép készítője, pontos lelőhely a fondon belül) együtt egy egyszerű Excel-táblázatba került. A legtöbb esetben csak hézagos metaadataink vannak, de a visszakereshetőség a táblázattal így is sokkal könnyebb, mint korábban a mégoly részletes raktári jegyzék alapján. A jegyzékelés mellett a digitalizálást is megkezdtük, a tárhely korlátozottsága miatt csak 300 dpi felbontású, jpg formátumú, úgynevezett nézőképek létrehozásával. Ez ahhoz elegendő, hogy egy-egy adott célhoz ki lehessen választani a gyűjtemény alkalmas darabjait, amelyekről később megfelelő méretű és minőségű másolatot lehet készíteni tetszőleges formátumban. A digitalizálással 3900 képnél tartunk, a jegyzékeléssel csaknem 6000-nél.

2022-ben került sor az 1580 tekericsnyi negatívállomány darabszintű rendezésére, azzal összefüggésben, hogy az Arcanum Kft. vállalta digitalizálásukat. A sorozatnak kb. 40-45%-a volt valamilyen szinten azonosított vagy keltezett a negatívok dobozain. Sajnos egyelőre semmilyen korabeli jegyzék nem került elő, ami megkönnyítette volna ezt a munkát. A meglévő adatok alapján a tekercsket 1954–2000 között fotózták. A TF-es vonatkozású témák mellett különböző sportesemények (pl. az 1983-as budapesti atlétikai EB), illetve oktatási segédanyagként felhasznált mozdulattanulmányok is szép számmal találhatók a sorozatban. A teljes jegyzék elérhető a Testnevelési és Sporttudományi Egyetem Könyvtár és Levéltár, a képek pedig az Arcanum honlapján.

Összegzés

A képgyűjtemények esetében a darabszintű feldolgozás és a digitális közzététel (akár ingyenes, akár fizetős honlapon) az elérendő cél. Egy ilyen jellegű feldolgozás számtalan munkaórát és a feldolgozandó anyaghoz kapcsolódó, jelen esetben intézménytörténeti ismereteket igényel. Ez utóbbit ugyanakkor hatékonyan bővíti is a feldolgozási folyamat. A levéltáros számára hasznos eszköz lehet a jó képi emlékezőtehetség, főként arcok azonosításában, az idők során szétcsúszott, félresorolt sorozatok visszaállításában. Jól használhatók (lennének) arcfelismerő programok, erre a célra kifejlesztett adatbázisok, amelyek, számunkra legalábbis, egyelőre nem hozzáférhetők. Ugyanakkor a darabszintű feldolgozás, bármilyen kezdetleges eszközzel történjék is, hihetetlenül megkönnyíti a képgyűjtemény használatát, egyben megsokszorozza az értékét is. A képek állományvédelmi szempontú vizsgálatára eddig még egyik gyűjteményben sem került sor. Laikus szemmel csak annyi állapítható meg, hogy a papíralapú képek túlnyomó része kielégítő állapotú, eltekintve az 1970-es, 1980-as években készült színes képektől, amelyek színei már fakultak, torzultak. Állományvédelmi szempontból külön fejezetet alkot a TF-levéltár 1908–1950 közötti, üveglemezen lévő fekete-fehér diaposzitiv sorozata, amelyet a Torna Tanszéktől vettünk át. Az összesen 712 képen világversenyek, tornászok, tornaünnepélyek és gyakorlatok láthatók. Szerencsére ma már elmondható, hogy a tárolási körülmények mindkét gyűjteményben megfelelnek a követelményeknek.